



Brüsszel, 2025. március 7.  
(OR. en)

6463/25

SOC 91  
EMPL 63  
EDUC 49  
MI 121  
COMPET 124  
JAI 285  
GENDER 23

## FEDŐLAP

---

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2025. március 6.
Címzett:	Thérèse BLANCHET, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2025) 90 final
Tárgy:	A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, AZ EURÓPAI TANÁCSNAK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK A készségek uniója

---

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a következő dokumentumot: COM(2025) 90 final.

---

Melléklet: COM(2025) 90 final



Brüsszel, 2025.3.5.  
COM(2025) 90 final

**A BIZOTTSÁG KÖZLEMÉNYE AZ EURÓPAI PARLAMENTNEK, AZ EURÓPAI  
TANÁCSNAK, A TANÁCSNAK, AZ EURÓPAI GAZDASÁGI ÉS SZOCIÁLIS  
BIZOTTSÁGNAK ÉS A RÉGIÓK BIZOTTSÁGÁNAK**

**A készségek uniója**

## A készségek uniója

Európa versenyképessége az Európában élő emberekben rejlik. Humán tőkének kulcsfontosságú az EU jóléte, gazdasági rezilienciája és egyedülálló szociális piacgazdasága szempontjából. Elengedhetetlen termelékenységünk növekedésének fokozásához, iparágaink versenyképesebbé és innovatívabbá tételéhez, további beruházások vonzásához, a dinamikus egységes piachoz és a fokozott gazdasági biztonsághoz. Az emberek előtérbe helyezése és a készségekbe való beruházás sokszorosan kifizetődik. A tehetségekért folyó globális versennyel és az uniós munkaképes korú népesség csökkenésével összefüggésben Európa versenyképessége a jövőorientált készségeken alapul, hozzájárulva a gazdasági, társadalmi és területi kohézióhoz. A jelenlegi geopolitikai helyzetben a humán tőke a felkészültség és a biztonság előmozdításához is fontos.

Ahhoz, hogy versenyképes legyen és felkészüljön a jövőre, az EU-nak támogatnia kell és fel kell készítenie polgárait a sikeres tanuláshoz, munkához és élethez szükséges készségekkel és kompetenciákkal, amint azt a „Versenyképességi iránytű az EU számára”<sup>1</sup> című bizottsági közlemény is kiemeli. Európa szociális piacgazdasága, amely szilárd alapokon nyugszik az oktatás, képzés, kutatás, innováció és demokrácia terén, biztos alapul szolgálhat.

### **1. A probléma: gyarapítani és fejleszteni kell a készségeket**

A készségek uniója<sup>2</sup> az EU versenyképességének növelése érdekében támogatni kívánja a minőségi, befogadó és alkalmazkodóképes oktatási, képzési és készségfejlesztési rendszerek kidolgozását. A készségekkel kapcsolatos hatékonyabb uniós szintű információgyűjtés kulcsfontosságú lesz ebben az összefüggésben a hatékony és célzott szakpolitikák szempontjából.

Amint azt a Draghi-jelentés<sup>3</sup>, a Letta-jelentés<sup>4</sup> és a Niinistö-jelentés<sup>5</sup> kihangsúlyozza, **a készséghiány, a nem megfelelő ütemű átalakulás, valamint a széttagolt és nem hatékony kormányzás hátráltatja az EU versenyképességét.** Akadályozza a termelékenységnövekedést és az innovációt, ezzel pedig a dekarbonizációs és digitalizációs erőfeszítéseket.

#### **1.1. A készség- és szakemberhiány**

Európában nem elegendő a felsőoktatásból és a szakképzésből kikerülő képzett fiatalok száma, és a munkával töltött életszakasz során tovább- vagy átképzésben részesülők száma is elmarad a kívánatostól. Emellett a tehetségekért folyó globális versenyben Európa nehezen tud vonzó célponttá válni. A kevésbé fejlett, távoli és legkülső régiókban gyakran súlyosabb a készséghiány. A fogyatékosággal élő vagy migráns háttérű személyek sokszor további akadályokba ütköznek

---

<sup>1</sup> [A Bizottság közleménye az Európai Parlamentnek, az Európai Tanácsnak, a Tanácsnak, az Európai Gazdasági és Szociális Bizottságnak és a Régiók Bizottságának – Versenyképességi iránytű az EU számára, COM\(2025\) 30 final.](#)

<sup>2</sup> A készségeket a közlemény egészében tágan kell értelmezni. Ide tartoznak az élethez szükséges készségek, ismeretek és kompetenciák, amelyek jóval túlmutatnak a munkaerőpiachoz szükséges készségeken.

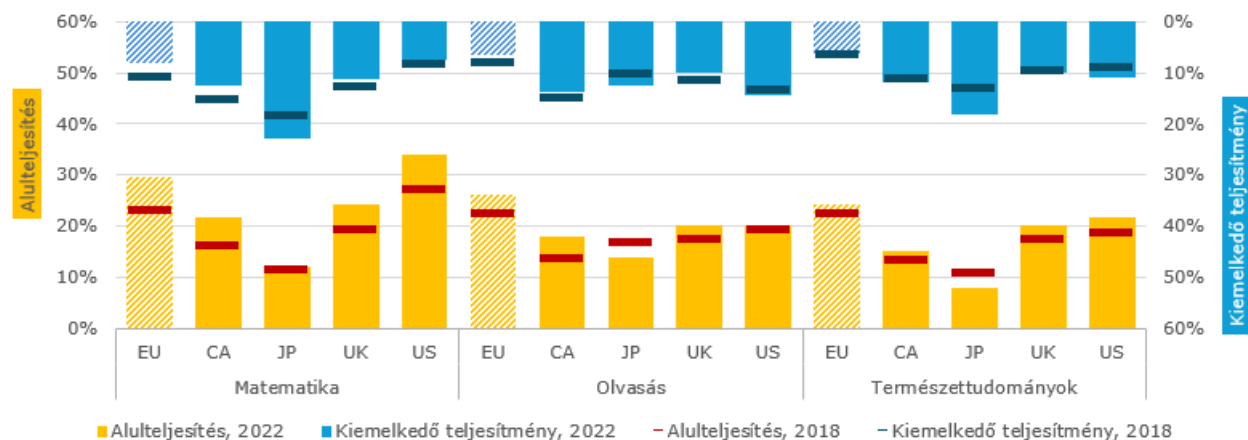
<sup>3</sup> The future of European Competitiveness (Az európai versenyképesség jövője), Mario Draghi jelentése.

<sup>4</sup> Much more than a market – Speed, Security, Solidarity, Empowering the Single Market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU Citizens (Jóval több mint piac – Gyorsaság, biztonság, szolidaritás: az egységes piac megerősítése valamennyi európai polgár fenntartható jövője és jóléte érdekében), Enrico Letta jelentése.

<sup>5</sup> Safer Together: Strengthening Europe’s Civilian and Military Preparedness and Readiness (Együtt biztonságosabb – Európa polgári és katonai felkészültségének és készenlétének megerősítése), Sauli Niinistö, a Finn Köztársaság volt elnökének jelentése, az Európai Bizottság elnökének különleges tanácsadójaként.

készségeik fejlesztése során, ami a gazdaságilag aktív uniós népességben rejlő lehetőségek kiaknázatlanságához vezet.

*A korai iskolás évektől kezdődően:* Európa lemaradásban van az alapkészségek terén. Amint azt a közelmúltbeli PISA-eredmények<sup>6</sup> mutatják, a 15 évesek teljesítménye – változatlanul lefelé ívelő tendenciát mutatva – romlott a matematika, az olvasás és a természettudományok terén. Hasonlóképpen, az európai fiatalok közel fele nem rendelkezik alapvető digitális készségekkel.



Forrás: Európai Bizottság, 2024: <https://op.europa.eu/hu/publication-detail/-/publication/d9d9adad-c71b-11ee-95d9-01aa75ed71a1/language-hu>

*A szakképzésben:* A szakképzés hagyományosan egyenes utat jelent a minőségi munkahelyekhez és a középszintű képzettséget igénylő foglalkozások betöltéséhez. A szakképesítések iránt nagy a kereslet, különösen azokon a területeken, ahol továbbra is súlyos munkaerőhiány áll fenn<sup>7</sup>. A zöld készségek a szakképzés keretében elsajátítható, olyannyira szükséges készségek közé tartoznak, emellett pedig kulcsfontosságúak a sikeres zöld átállás és a körforgásos gazdaság szempontjából. Összességében az EU-ban a legerőteljesebb hiányszakmák kétharmada jellemzően szakképesítést igénylő kézműipari szakma<sup>8</sup>. Az e területeken és más kulcsfontosságú ágazatokban, például a mezőgazdaságban és a halászatban tapasztalható munkaerőhiány súlyosbodhat is, mivel ezekben a szakmákban alacsony a fiatal (30 év alatti) munkavállalók aránya, ami még sürgetőbbé teszi a generációs megújulást.

*A felsőoktatásban:* 2035-re az új álláslehetőségek több mint fele magas szintű képzettséget igénylő foglalkozásokhoz fog kötődni. Európában azonban nincs elegendő magasan képzett tehetség. Európának be kell ruháznia és támogatnia kell az erőforrások összevonását a felsőoktatásban annak érdekében, hogy javítsa az innovációhoz, az élvonalbeli ismeretekhez és a magas szintű készségekhez való hozzáférést, többek között a felsőoktatási intézmények szövetségeinek, például az európai egyetemek szövetségeinek keretében indított közös tanulmányi programok révén.

<sup>6</sup> A 2022. évi PISA-felmérésről szóló jelentés nagy vonalakban ismerteti az oktatási teljesítmény romlását és a fokozódó egyenlőtlenséget.

<sup>7</sup> A 2023. évi EURES-jelentés a munkaerőhiányról és -feleslegről: <https://www.ela.europa.eu/en/publications/labour-shortages-and-surpluses-europe-2023>.

<sup>8</sup> A növekvő készséghiány a kulturális örökség megőrzése szempontjából is problémát jelent.

*Felnőtt korban is:* a továbbképzés és az átképzés alapvető fontosságú lesz az emberek élete és szakmai pályafutása során, ugyanakkor minden ötödik felnőttnek nehézségei vannak az olvasással és írással<sup>9</sup>, és a felnőtt lakosság kevesebb mint 40 %-a vesz részt oktatásban vagy képzésben<sup>10</sup>, ami messze elmarad a 2030-ra kitűzött 60 %-os célértéktől. Ez az arány jóval alacsonyabb az alacsonyan képzett felnőttek körében (18,4 %). A felnőtt lakosság közel fele ellenére nem rendelkezik alapvető digitális készségekkel, hogy a munkahelyek több mint 90 %-ában szükség van rájuk<sup>11</sup>. Az időhiány, a pénzügyi szempontok, a gondozási feladatok és a motiváció hiánya is akadályozzák a felnőttek további tanulásban való részvételét.

*A nemek közötti szakadék:* Míg összességében több fiatal nő szerez felsőfokú végzettséget, mint férfi, majdnem kétszer annyi férfi folytat tanulmányokat a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika (STEM) területén mind a felsőoktatásban, mind szakképzés keretében. Ez erősen befolyásolja a nemi szegregációt a munkaerőpiacon, és korlátozza az EU innovációs potenciálját.

*Pénzügyi és vállalkozói készség hiány:* Az európaiak nem rendelkeznek az ahhoz szükséges pénzügyi és vállalkozói készségekkel, hogy többet ruházzanak be, illetve sikeres induló vállalkozásokat alapítsanak és bővítsenek. Ez jelentősen korlátozza az EU innovációs és növekedési potenciálját.

*Globális verseny a tehetségekért:* Az EU kevésbé vonzó a tehetséges harmadik országbeli állampolgárok számára, mint más OECD-tagok, például Kanada, az Egyesült Államok és Ausztrália<sup>12</sup>. Emellett az EU legkiválóbb tehetségeinek némelyike jobb lehetőségeket talál a tengerentúlon arra, hogy vállalkozást indítson vagy tudományos karriert építsen.

*Akut készség hiány és a munkaerő hiány kockázata a gyorsan átalakuló ágazatokban és válságok idején:* Európa a kritikus ágazatokban készség hiánnyal és potenciális munkaerő hiánnyal szembesül katasztrófák és válságok idején. A munkaerő-szükséglet feltérképezése, új munkaerőpiaci szegmensek képzése és a szakképzett munkaerő beáramlása nem elégséges.

## **1.2. Az átalakulás ütemének hiányosságai**

Az európai oktatási és képzési rendszerek lemaradásban vannak a gyors technológiai átalakulás, valamint a gazdaság dekarbonizációjának<sup>13</sup> előmozdításához és a stratégiai ágazatok függőségeinek csökkentéséhez szükséges változó készségek terén.

Európa számára egyre nagyobb problémát jelent a képzett tehetségek iránti kereslet kielégítése a STEM-területeken, különösen az olyan stratégiai ágazatokban, mint a tiszta és körforgásos technológiák, a digitális technológiák, az úrkutatás és a védelem, valamint az olyan hagyományos ágazatokban, amelyek egyre inkább a STEM-készségeket igénylő digitális eszközökre

---

<sup>9</sup> Do Adults Have the Skills They Need to Thrive in a Changing World?, Survey of Adult Skills 2023, OECD: [https://www.oecd.org/en/publications/do-adults-have-the-skills-they-need-to-thrive-in-a-changing-world\\_b263dc5d-en.html](https://www.oecd.org/en/publications/do-adults-have-the-skills-they-need-to-thrive-in-a-changing-world_b263dc5d-en.html).

<sup>10</sup> Felnőttoktatási statisztikák, Eurostat: [https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Adult\\_learning\\_statistics](https://ec.europa.eu/eurostat/statistics-explained/index.php?title=Adult_learning_statistics).

<sup>11</sup> A digitális évtized helyzetéről szóló, 2024. évi jelentés kiemeli, hogy az EU lakosságának csupán 55,6 %-a rendelkezik legalább alapvető digitális készségekkel (a 80 %-os célértékhez képest), és a jelenlegi ütemben az IKT-szakemberek száma 2030-ra mindössze 12 millió lesz, ami jóval elmarad a 20 milliós célértéktől.

<sup>12</sup> Talent attractiveness 2023, OECD: <https://www.oecd.org/en/data/tools/talent-attractiveness-2023.html>.

<sup>13</sup> „Az európai gépjárműiparra vonatkozó ipari cselekvési terv” arra törekszik, hogy kezelje a jövőbeli technológiák, a tiszta átállás és a dekarbonizáció terén az innovációval és a vezető szereppel, valamint az ezekhez szükséges készségekkel kapcsolatos kihívásokat.

támaszkodnak. Bár az Európában végzett szakemberek magasan képzettek, a számuk nem elegendő a hiányosságok áthidalásához. Az EU-ban működő kkv-k közel négyötöde nehezen talál a szükséges készségekkel rendelkező munkaerőt – ami az induló és a növekvő innovatív vállalkozások számára komoly kihívás –, különösen az olyan áttörést hozó technológiák terén, mint a mesterséges intelligencia, a félvezetők és a kvantuminformatika. Ezek a hiányok valamennyi ágazatot érintik, beleértve a közlekedést, az élelmiszeripart, illetve az energiaágazatot, és korlátozzák a gazdasági növekedést és az innovációt.

Az alapkészségek 15 évesek körében tapasztalható romlása szorosan összefügg a matematikát és a természettudományokat oktató tanárok hiányával, ami rávilágít annak fontosságára, hogy a folyamatos szakmai továbbképzést biztosító, hatékonyabb támogatás révén mielőbb vonzóvá kell tenni ezeket a kritikus területeket a tanárok és az oktatók számára. Emellett a fiatalabb generációk igényeinek és elvárásainak alakulásával új jövőképre lehet szükség az oktatás és a karrierlehetőségek tekintetében, hogy igazodni lehessen a munka és az innováció változó környezetéhez.

Ugyanilyen fontos, hogy az embereket – Európa minden szegletében, korosztálytól függetlenül – felvértezzük a sürgető társadalmi kihívások, például az éghajlatváltozás, a demokratikus intézményekre nehezedő nyomás, valamint a belső biztonsági fenyegetések, többek között a kiberbiztonság és a hibrid fenyegetések kezeléséhez szükséges készségekkel, biztosítva egyúttal, hogy kihasználhassák a zöld és digitális átállás kínálta lehetőségeket.

Európának végső soron jobban ki kell használnia a meglévő készségeket azáltal, hogy javítja a képesítések határon átnyúló elismerését és elismeri a formális oktatáson kívül szerzett kompetenciákat. Sokan nehezen tudják elismertetni készségeiket, amikor egy másik uniós országba kívánnak költözni vagy harmadik országból érkeznek, ami a tehetségek kihasználatlanságához vezet.

### **1.3. Széttagolt irányítás és készségekkel kapcsolatos információgyűjtés**

A készségfejlesztési politikák szorosan kapcsolódnak az oktatás-, foglalkoztatás-, gazdaság- és pénzügyi politikához, valamint a társadalmi befogadáshoz. Ezeket a területeket azonban gyakran különböző minisztériumok vagy szervezeti egységek irányítják, mind nemzeti, mind regionális szinten, amelyek mindegyike saját prioritásokkal rendelkezik.

Emellett számos érdekelt fél – oktatási és képzési rendszerek, ipar, állami foglalkoztatási szolgálatok, szociális partnerek, civil társadalom – nem megfelelően koordinált módon különböző nézőpontokból foglalkozik a készségekkel.

Ez a széttagoltság akadályozza az intelligens beruházásokat, és nem teszi lehetővé a készségekkel kapcsolatos megfelelő információgyűjtést.

Az elégtelen konszolidáció, az előrejelzés hiánya és a készségekkel kapcsolatos információgyűjtés terén szakértelemmel rendelkező különböző ügynökségek közötti hatékony együttműködés hiánya megnehezíti a készségek iránti jövőbeli kereslet és kínálat összehangolását, beleértve a jogszerű migráció megkönnyítését.

**Bár a tagállamok fokozott erőfeszítéseket tesznek az oktatással és a készségekkel kapcsolatban, a kihívások túl nagyok és sürgetőek ahhoz, hogy a tagállamok egyedül kezeljék őket.** Az uniós szintű fellépés felgyorsíthatja a készségek és az oktatás átalakítását, amely nélkül Európa nem lesz képes kezelni a készséghiányok, az ütembeli eltérések és a döntéshozatali hiányosságok problémáját. Rendkívül fontos továbbá a tagjelölt és a potenciális tagjelölt országok,

valamint a szomszédos országok bevonása a reformokba és a készségek uniójában szereplő releváns kezdeményezésekbe, mivel ezek az országok is hasonló kihívásokkal szembesülnek.

Ez a három oka annak, hogy Európának radikális lépésváltásra van szüksége a célkitűzések szintje és a fellépés terén. A készségek uniója egy olyan ambiciózus stratégia az uniós oktatás és készségfejlesztés biztosítására, amelyet egyértelmű célkitűzéseken (2. szakasz), kulcsfontosságú intézkedéseken (3. szakasz), pénzügyi eszközökön (4. szakasz) és hatékonyabb irányításon (5. szakasz) alapuló merész megoldásokat szorgalmazó, új együttműködési modell támogat.

## 2. A készségek uniója: célkitűzések

A készségek uniója biztosítani kívánja, hogy **Európában mindenki** – bárhol éljen is – **képes legyen szilárdan megalapozni a készségeit, illetve részt venni az egész életen át tartó továbbképzésben és átképzésben**, összhangban a szociális jogok európai pillérével. Célja, hogy támogassa az európai oktatási és képzési rendszereket annak érdekében, hogy háttérétől és lakóhelyétől függetlenül mindenki, köztük minden fiatal számára egyenlő esélyeket biztosítsanak az oktatáshoz, az egész életen át tartó tanuláshoz, a minőségi munkahelyekhez és ahhoz, hogy utat találjanak az átmenetek és a válságok során. A szilárdabb oktatási alapok és készségek emellett alátámasztják az olyan uniós értékeket, mint a demokrácia, az emberi jogok, a szolidaritás, a társadalmi befogadás és a sokszínűség, miközben segítik az embereket abban, hogy reziliensebbé váljanak a félretájékoztatással és a dezinformációval, a radikalizálódással és a bűncselekményekre való toborzással szemben, továbbá lehetővé teszi számukra, hogy hozzájáruljanak a zöldebb, méltányosabb és összetartóbb Európához.

A második célkitűzés **a vállalatok versenyképességének** és rezilienciájának támogatása, megkönnyítve a munkáltatók és különösen a kkv-k számára, hogy olyan munkavállalókat találjanak, akik rendelkeznek a fenntartható növekedés és a minőségi munkahelyek megteremtéséhez szükséges készségekkel. Emellett szorgalmazza, hogy a vállalatok – a folyamatosan változó kihívásokhoz és lehetőségekhez való alkalmazkodás érdekében – életkortól függetlenül fektessenek be valamennyi alkalmazott tovább- és átképzésébe. Ugyanakkor elismeri, hogy a vállalatoknak – különösen a kkv-knak, valamint az induló és növekvő innovatív vállalkozásoknak – megfelelő ösztönzőkre és támogatásra van szükségük ahhoz, hogy ezek a beruházások megvalósíthatók legyenek.

Végezetül, a készségek uniója arra fog törekedni, hogy **a készségek és képesítések – függetlenül attól, hogy azokat hol szerezték meg Európában – átláthatóvá, megbízhatóvá és elismerhetővé váljanak** az egységes piacon, lehetővé téve az egyének számára a szabad mozgáshoz való joguk gyakorlását, a munkáltatók, nevezetesen a kkv-k számára pedig a határokon átnyúló hatékony munkaerőfelvételt. Felszólítja továbbá a tagállamokat, hogy törekedjenek az EU-n kívül szerzett készségek és képesítések gyors elismerésére.

## 3. A készségek uniójának fő pillérei

A fent meghatározott célkitűzések elérése érdekében a készségek uniója a következőkre irányul:

- **a minőségi munkahelyekhez és élethez szükséges készségek fejlesztése** szilárd oktatási alap révén, a befogadó, egész életen át tartó tanulás szemléletének figyelembevételével,
- a digitális és tiszta átállásra felkészült, agilis munkaerő **továbbképzése és átképzése**, különös tekintettel az alacsonyabb és közepes készségekkel rendelkezőkre,
- **a készségek áramlása** a személyek EU-n belüli szabad mozgásával, teljeskörűen kiaknázva az egységes piacon rejlő lehetőségeket,
- a tehetségek **vonzása, fejlesztése és megtartása**.



A készségek uniója az **európai oktatási térség**<sup>14</sup>, az **európai készségfejlesztési program**<sup>15</sup> és az **Európai Kutatási Térség** keretében már meghozott intézkedésekre fog építeni. Ennek alapján a Bizottság együtt fog működni az oktatási, képzési, foglalkoztatási és munkaerőpiaci szereplőkkel, a szociális partnerekkel és más érdekelt felekkel annak érdekében, hogy az oktatás és a készségfejlesztés irányítása a készségek uniója alá tartozzon. A Bizottság teljes mértékben elismeri a tagállamoknak az EUMSZ 165. és 166. cikkében meghatározott elsődleges szerepét ebben a kérdésben, és a hatáskörén belül fog eljárni az említett intézkedések végrehajtása során.

<sup>14</sup> Állásfoglalás az oktatás és képzés terén az európai együttműködés stratégiai keretrendszeréről (2021–2030). [HL C 497., 2021.12.10.](#)

<sup>15</sup> Európai készségfejlesztési program: [https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/policies-and-activities/skills-and-qualifications/european-skills-agenda\\_en](https://employment-social-affairs.ec.europa.eu/policies-and-activities/skills-and-qualifications/european-skills-agenda_en).

## A. Az élethez szükséges készségek fejlesztése szilárd oktatási alap révén

A fiatalok **alapkészségeinek** – többek között digitális készségeinek – jelentős romlása időzített bomba az oktatási rendszereinkben, illetve Európa versenyképessége tekintetében. A 2022. évi PISA-felmérés aggasztó tendenciákra mutatott rá: az EU-ban a 15 évesek 30 %-a nem rendelkezik minimális matematikai jártassággal, és mintegy 25 %-uk nehézségekkel küzd az olvasás és a természettudományok terén<sup>16</sup>. A nyolcadik osztályosok mintegy 43 %-ának vannak nehézségei az alapvető digitális jártasság terén, ami megerősíti a romló tendenciát<sup>17</sup>.

Az EU általában véve jó úton halad afelé, hogy elérje a 2030-ra kitűzött uniós szintű célt, amely szerint 9 % alá kell csökkenteni a korai iskolaelhagyást, de a fiúk, a fogyatékossgal élő fiatalok és a migráns háttérű tanulók esetében nagyobb a korai iskolaelhagyás kockázata. Emellett az EU a tíz évvel ezelőtti helyzethez képest távolabb van attól a 2030-ra kitűzött uniós szintű céltől, amely szerint 15 % alá kell szorítani az alulteljesítők arányát. A **társadalmi-gazdasági háttér** továbbra is erőteljesen meghatározza a tanulási eredményeket: a hátrányos helyzetű diákok esetében 6,1-szer nagyobb a kockázata a komoly alulteljesítésnek az alapkészségek terén, mint az előnyösebb helyzetben lévő társaik körében<sup>18</sup>. **Nemek közötti szakadék** figyelhető meg az olvasás terén: a lányok minden uniós országban nagyobb valószínűséggel tartoznak a legjobban teljesítők közé, és a fiúk körében valamivel gyakoribb az alulteljesítés a természettudományokban. Egyenlőtlenség figyelhető meg a **vidéki területek** és a városi területek között, különösen az olvasási<sup>19</sup> és a digitális készségek<sup>20</sup> tekintetében. A felsőfokú végzettséggel rendelkező vidéki fiatalok aránya elmarad a városi területekre jellemző arányhoz képest<sup>21</sup>.

Ez azzal a kockázattal jár, hogy az EU még inkább lemarad a globális technológiai versenyben, ahol a mesterséges intelligencia (MI), az automatizálás és a kiberbiztonság által támasztott igények átalakítják az iparágakat és a társadalmakat. A védelem, az űrkutatás és a fúziós technológiák terén a fejlett STEM-készségek elengedhetetlenek a nem uniós beszállítóktól való függőség csökkentéséhez és az új generációs képességek kifejlesztéséhez. 2015 és 2022 között azonban összességében (7 %-kal) csökkent a STEM területén doktori végzettséget szerzők aránya: a természettudományok, a matematika és a statisztika terén 13,1 %-kal, az IKT terén pedig 25,5 %-kal; csak a mérnöki, ipari és építőipari szakokon fokozatot szerzettek aránya nőtt (9,4 %-kal).

A tudományágak közötti határok átlépésével teret kaphatnak a természettudományokat, a technológiát, a műszaki tudományokat, a művészeteket és a matematikát integráló STEAM-megközelítések, ami serkenti a kreatív gondolkodást is. Ezek a készségek nagyon keresettek a munkáltatók körében<sup>22</sup>. Emellett elősegítik a digitális és pénzügyi jártasságot azáltal, hogy a digitális és pénzügyi rendszerek működésének megértéséhez szükséges készségekkel ruházzák fel a tanulókat.

---

<sup>16</sup> [The twin challenge of equity and excellence in basic skills in the EU: An EU comparative analysis of the PISA 2022 results](#) (A méltányosság és a kiválóság kettős kihívása az alapkészségek terén az EU-ban. A 2022. évi PISA-felmérés eredményeinek uniós összehasonlító elemzése).

<sup>17</sup> [Nemzetközi számítástechnikai és informatikai műveltségi vizsgálat \(ICILS\) Európában, 2023.](#)

<sup>18</sup> [Oktatási és Képzési Figyelő, 2024.](#)

<sup>19</sup> A vidéki területeken zajló iskolai oktatással kapcsolatos további részletekért lásd: OECD (2021), „Delivering quality education in rural communities.” (A minőségi oktatás megvalósítása a vidéki közösségekben).

<sup>20</sup> Még ha javult is az elmúlt években, a 15 %-os különbség továbbra is fennáll (COM(2024) 450 final).

<sup>21</sup> Eurostat (2022).

<sup>22</sup> Világgazdasági Fórum, Future of Jobs 2023 report (A munkahelyek jövőjéről szóló 2023. évi jelentés): <https://www.weforum.org/publications/the-future-of-jobs-report-2023>.

Ugyanakkor sürgősen foglalkozni kell **a nemek közötti egyenlőtlenségekkel**, mivel a nők továbbra is alulreprezentáltak számos STEM-területen, ideértve a műszaki tudományokat és a számítástechnikát, a férfiak pedig például az egészségügyi és jóléti ágazatban, valamint a tanári szakmákban.

Alapvető fontosságú a **tanári szakma** vonzóbbá és nemi szempontból kiegyensúlyozottabbá tétele, a tanárhány kezelés – különösen a STEM területén –, a tehetségek megtartása, valamint annak biztosítása, hogy a tanárok felkészültebbek legyenek az alulteljesítés és a technológiai változások kezelésére. Például a tanároknak csupán 40 %-a áll készen arra, hogy digitális technológiákat alkalmazzon az oktatásban. Míg a tizenévesek 68 %-a már használja a mesterséges intelligenciát, az oktatási rendszerek nem rendelkeznek a mesterséges intelligencia tanulásba való hatékony integrálásához szükséges keretekkel<sup>23</sup>.

Az élethez szükséges készségek – többek között a média, a digitális jártasság, a kritikus gondolkodás vagy az alapvető kiberbiztonság – fejlesztése létfontosságú Európa válságokra való általános **felkészültsége** szempontjából, többek között a demokratikus reziliencia tekintetében. Ebben az összefüggésben a tanulónak nemcsak erős alapkészségekre és magas szintű készségekre van szükségük, különösen a STEM területén, hanem állampolgári ismeretekre és kompetenciákra is. Javítani kell az oktatási és képzési rendszerek kockázati felkészültségét annak biztosítása érdekében, hogy az EU és tagállamai minden körülmények között folytathassák működésüket, és biztosítsák a kulcsfontosságú társadalmi funkciókat.

A nem formális és informális tanulás, az ifjúsági munka, a kulturális kezdeményezések, a sportban való részvétel és az önkéntesség is értékes lehetőségeket kínálhatnak az egyének számára ahhoz, hogy fejlesszék tudásukat, készségeiket, hozzáállásukat és magatartásukat, hogy ezáltal gyarapodjanak és aktív polgárokká váljanak.

### **Kulcsfontosságú eredmények uniós, nemzeti, regionális és helyi szinten**

#### **★ Szilárd alapok megteremtése az oktatásban és képzésben**

- Az **alapkészségekre vonatkozó cselekvési terv** révén fokozni kell az alapvető írni-olvasni tudás, matematika, természettudományok, digitális készségek és állampolgári készségek támogatását. Az **alapkészségek fejlesztésére szolgáló program** kísérleti bevezetésével a Bizottság együtt fog működni az érdekelt tagállamokkal az alapvető készségek elsajátítása terén nehézségekkel küzdő gyermekeket és fiatalokat megcélzó, uniós finanszírozással támogatott hatékony intervenciós intézkedések keretrendszerén. Az **Európai Innovatív Iskola Díj** – többek között a vállalkozásokkal és a helyi hatóságokkal való együttműködés révén – elismerésben fogja részesíteni azokat az iskolákat, amelyek rendkívül innovatívan módosítják a tanterveket annak érdekében, hogy STEM- és állampolgári készségeket tanítsanak a diákoknak. A Bizottság az alapkészségekre vonatkozó meglévő cél kiegészítését javasolja az alábbiak szerint: **2030-ig**
  - **az írás-olvasási, matematikai, természettudományos és digitális készségek terén az alulteljesítés aránya nem érheti el a 15 %-ot, míg az írás-olvasás, a matematika és a természettudományok terén a legjobb teljesítményt nyújtók arányának el kell érnie a 15 %-ot.**

---

<sup>23</sup> [Vodafone Foundation 2025 \(AI In European Schools\)](#) (Vodafone Alapítvány, 2025 [MI az európai iskolákban]).

- A digitális oktatási cselekvési terv felülvizsgálata alapján a Bizottság elő fogja terjeszteni a **digitális oktatás és készségek jövőjére vonatkozó, 2030-ig szóló ütemtervet**, hogy mindenki számára előmozdítsa a digitális oktatáshoz való egyenlő hozzáférést. A jövőre felkészült, stabil uniós digitális oktatási ökoszisztéma keretében a tervek szerint hosszú távú partnerségek köttetnek majd az uniós székhelyű oktatástechnológiai vállalatokkal, és önállóan kifejlesztett európai megoldások születnek. A **mesterséges intelligencia oktatásban és képzésben** való használatára vonatkozó kezdeményezés meg fogja határozni az MI-műveltség keretét, és támogatni fogja a mesterséges intelligencia integrálását az oktatásba és képzésbe, miközben kezeli az online biztonság és a digitális jóllét iránti igényt, valamint a dezinformáció és a félretájékoztatók kérdését, illetve előmozdítja az innovációt az oktatásban. 2025 végéig sor kerül a digitális kompetenciakeret aktualizálására az új, kialakulóban lévő technológiák, köztük a mesterséges intelligencia figyelembevétele érdekében.
- A **STEM (a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika) oktatási stratégiai terv** révén támogatást kell nyújtani ahhoz, hogy vissza lehessen fordítani a STEM-készségek terén megfigyelhető iskolai teljesítményromlás tendenciáját, és több diák számára váljanak vonzóvá a STEM-pályák. E terv egyik fő célkitűzése, hogy még jobban felkeltse a lányok és a nők érdeklődését a STEM-tanulmányok iránt, beleértve a digitális tanulmányokat és karriereket. A Bizottság emellett stratégiai célt javasol a STEM területén való beiratkozásra vonatkozóan: **2030-ig**
  - a középszintű szakmai alapképzésben a STEM területén beiratkozott diákok arányának el kell érnie a **45 %-ot**<sup>24</sup>, és minden negyedik diáknak lánynak kell lennie<sup>25</sup>,
  - a felsőfokú STEM-képzésekre beiratkozott hallgatók arányának el kell érnie a **32 %-ot**<sup>26</sup>, és minden öt hallgatóból kettőnek nőnek kell lennie<sup>27</sup>,
  - az IKT doktori programokra beiratkozott hallgatók arányának el kell érnie az **5 %-ot**<sup>28</sup>, és legalább minden harmadik hallgatónak nőnek kell lennie.
- **A tanári és a tudományos életpályák** vonzerejének növelése a következők révén:
  - **uniós tanári és oktatói program**, amely segíti a tagállamokat a tanárhány kezelésében, és javítja a tanárok munkafeltételeit, valamint a karrierlehetőségeket,
  - a felsőoktatási **akadémiai személyzet európai kompetenciakerete**, amely kiegészíti a meglévő európai kutatói kompetenciakeretet (ResearchComp). A felsőoktatásban betöltött pedagógiai szerepek újbóli értékeléséhez további elismerésre van szükség az innovatív oktatás, az egész életen át tartó tanulás és a képzési lehetőségek fejlesztése érdekében

<sup>24</sup> A középszintű szakmai alapképzésben a STEM területén beiratkozott diákok aránya 2022-ben 36,2 % volt (a legfrissebb rendelkezésre álló adatok szerint). A 2030-ra megcélzott uniós szinthez átlagosan évi mintegy 1,1 százalékpontos növekedésre van szükség.

<sup>25</sup> A középszintű szakmai alapképzésben a STEM területén beiratkozott nők aránya (a STEM területén beiratkozott összes tanulóhoz viszonyítva) 2022-ben 16,1 % volt (a legfrissebb rendelkezésre álló adatok szerint). A 2030-ra megcélzott uniós szinthez átlagosan évi mintegy 1,1 százalékpontos növekedésre van szükség.

<sup>26</sup> A felsőfokú STEM-képzésekre beiratkozott hallgatók aránya 2022-ben 27,1 % volt (a legfrissebb rendelkezésre álló adatok szerint). A 2030-ra megcélzott uniós szinthez átlagosan évi mintegy 0,6 százalékpontos növekedésre van szükség.

<sup>27</sup> A felsőfokú STEM-képzésekre beiratkozott nők aránya (a STEM területén beiratkozott összes hallgatóhoz viszonyítva) 2022-ben 31,8 % volt (a legfrissebb rendelkezésre álló adatok szerint). A 2030-ra megcélzott uniós szinthez átlagosan évi mintegy 1 százalékpontos növekedésre van szükség.

<sup>28</sup> A 2022. évi 3,7 %-ról.

mikrotanúsítványok, transznacionális oktatási lehetőségek megteremtése vagy a munkáltatókkal való együttműködés kiépítése révén<sup>29</sup>.

### ★ **Vonzó és innovatív szakképzési rendszer kidolgozása**

**Növelni kell a szakképzés vonzerejét, kiválóságát és inkluzivitását egy európai szakképzési stratégia révén.** A stratégia a szakképzésnek az uniós versenyképesség és innováció, a gazdasági, területi és társadalmi kohézió, valamint a generációs megújulás támogatásában betöltött szerepére fog összpontosítani a készséghiány és a strukturális munkaerőhiány kezelésével, a szakképzés vonzerejének, minőségének és munkaerőpiaci relevanciájának növelésével, valamint a mobilitás és a nemzetközivé válás támogatásával. A stratégia ki fog térni a tanulmányi döntések meghozatalával kapcsolatos nemi és egyéb sztereotípiákra is, és a szakképzés előnyeire és munkaerőpiaci eredményeire fog építeni annak érdekében, hogy a szakképzés a felsőoktatáshoz hasonlóan elismert tanulási pálya legyen, többek között a nők számára.

### ★ **Befogadó és jövőorientált felsőoktatási rendszer létrehozása**

- o Kezdeményezést kell előterjeszteni, hogy korosztálytól függetlenül a tanulók szélesebb köre **rendelkezzen jobb hozzáféréssel a felsőoktatáshoz** – a felsőoktatásban végzetek iránti növekvő munkaerőpiaci kereslet kielégítése érdekében, amely tendencia az előrejelzések szerint a jövőbeli munkahelyekkel erőteljesen erősödik –, valamint hogy teret kapjanak a diákok jóllétét támogató szolgáltatások és a sikerhez vezető célzott támogatás. Ez segíteni fogja a felsőoktatási intézményeket és azok személyzetét a felsőoktatáshoz való szélesebb körű hozzáférésre és a felsőoktatás szociális dimenziójára vonatkozóan 2024-ben a bolognai folyamat részeként elfogadott elvek, iránymutatások és mutatók végrehajtásában.
- o Minden szinten fokozni kell **a vállalkozói ismeretek oktatását** célzottabb – többek között határokon átnyúló modulokkal – az egyetemeken, azok innovatív ökoszisztémáival együttműködésben. Ez segíti a hallgatókat a vállalkozásindításhoz és a munkahelyteremtéshez szükséges készségek és gondolkodásmód kialakításában.

#### **Kulcsfontosságú eredmények**

Az alapkészségekre vonatkozó cselekvési terv [2025 első negyedéve]

Az alapkészségek fejlesztésére szolgáló program (kísérleti program) [2026]

A digitális oktatás és készségek jövőjére vonatkozó, a 2030-ig tartó időszakra szóló ütemterv [2025 negyedik negyedéve]

A mesterséges intelligencia oktatási célú használatára vonatkozó kezdeményezés [2026]

A STEM (a természettudományok, a technológia, a műszaki tudományok és a matematika) oktatási stratégiai terv [2025 első negyedéve]

Uniós tanári és oktatói program [2026]

Az akadémiai személyzet európai kompetenciakerete [2026]

Európai szakképzési stratégia [2026]

<sup>29</sup> [A Tanács ajánlása \(2024. november 25.\) a vonzó és fenntartható felsőoktatási életpályákról.](#)

A felsőoktatáshoz való hozzáférhetőség javítása [2027]

A generációk közötti méltányosságra vonatkozó stratégia [2026 első negyedéve]

## **B. Továbbképzés és átképzés a jövőorientált készségek biztosítása érdekében**

**Soha nem látott ütemben zajlanak az átalakulások, és a hatókörük is példátlan.** A készségek mindig is Európa versenyelőnyei közé tartoztak. A megfelelő – reagálóképes és hatékony – továbbképzést és átképzést célzó eszközök rendelkezésre állása segíteni fogja az európai vállalkozásokat és a munkáltatókat abban, hogy versenyképesek legyenek, megkönnyítik a munkahelyváltást, és biztosítják, hogy senki se maradjon le.

**A továbbképzés és az átképzés közös felelősség.** Az uniós, nemzeti, regionális és helyi szintű hatóságoknak megvan a szerepük, ahogy a vállalkozásoknak, a szociális partnereknek, az oktatási és képzési szolgáltatóknak, a civil társadalmi szervezeteknek, a helyi közösségeknek és az egyéneknek is.

**A munkaerőpiaci előrejelzések alátámasztják, hogy Európának mielőbb fel kell lépnie a szükséges készségek fejlesztése érdekében.** A Bizottság már 42 olyan foglalkozást azonosított, amely tekintetében EU-szerte hiány mutatkozik. A legnagyobb hiány az építőiparban, a közlekedés terén és egyes egészségügyi szakmákban (például az ápolók, szakorvosok és házi gondozók körében) figyelhető meg<sup>30</sup>. A hiány valószínűleg nőni fog a mesterséges intelligencia, a robotika, az adatvezérelt folyamatok és a tiszta átálláshoz szükséges iparágak révén<sup>31</sup>.

A felnőttkori tanulásban való részvétel továbbra sem elégséges, mivel a felnőtteknek csupán 39,5 %-a vesz részt évente képzésben<sup>32</sup>, ami messze elmarad a 2030-ra kitűzött 60 %-os kiemelt uniós céltól. Az alacsonyan képzett felnőttek, akiknek a leginkább szükségük lenne képzésre, még kevésbé vesznek részt benne. Emellett a részvételi arány a kevésbé fejlett régiókban és az átalakulóban lévő régiókban általában alacsonyabb. A nők és a kiszolgáltatott csoportok, például a fogyatékossgal élő személyek további akadályokba ütköznek, amelyek gátolják a képzésben való részvételüket. Ebben az összefüggésben a nők jogaira vonatkozó ütemterv elő fogja mozdítani az esélyegyenlőséget, valamint a továbbképzéshez és átképzéshez való egyenlő hozzáférést.

Támogatnunk kell azokat az idősebb polgárokat, akik továbbra is készek a munkaerőpiacon maradni. Emellett támogatni kell azokat a szakpolitikai kezdeményezéseket, amelyek több generáció számára is kölcsönösen előnyösek. A többgenerációs munkahelyek különböző igényeket elégítenek ki, beruháznak a fiatal és az idősebb polgárok közötti kétirányú tudás- és készségtranszferbe, és végső soron a társadalom egésze számára előnyösek.

A továbbképzések nagy része a munkáltatók által nyújtott munkahelyi képzés. 2020-ban a vállalatok 67,4 %-a kínált képzést, de a részvétel ágazatonként, iparáganként és országokként

<sup>30</sup> Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács rendelete az uniós tehetségbázis létrehozásáról, COM(2023) 716.

<sup>31</sup> Az energetikai ágazatban foglalkoztatott munkaerőt 2030-ig 50 %-kal kell növelni annak érdekében, hogy teret nyerjenek a megújulóenergia-, a hálózati és az energiahatékonysági technológiák.

<sup>32</sup> VET Data insights: what is happening with vocational education and training and adult learning in the European Union (Szakképzési adatok: mi történik a szakképzéssel és a felnőttkori tanulással az Európai Unióban), Cedefop: <https://www.cedefop.europa.eu/en/data-insights/what-happening-vocational-education-and-training-and-adult-learning-european-union>.

jelentősen eltér. Az állami foglalkoztatási szolgálatok nem elégítik ki megfelelően a változó foglalkozások vagy ágazatok tekintetében jelentkező felnőttátképzési igényeket.

Az alacsonyán képzett felnőttek képzésben való részvételének egyik fő akadály a motiváció hiánya<sup>33</sup>. Az iskolai tanulással kapcsolatos negatív tapasztalatok „stigmatizáló hatással” járhatnak. Alternatív megközelítésekre van szükség, amelyek a szereplők szélesebb körét vonják be annak érdekében, hogy a felnőtteket megbízható vagy új környezetben végzett tanulási tevékenységekben való részvételre ösztönözzék.

A **szociális párbeszéd** minden (európai, nemzeti és helyi) szinten kulcsfontosságú a készségfejlesztés – kollektív tárgyalásokon, képzési és fejlesztési alapokon, pályaorientációs szolgáltatásokon és a munkahelyek készségekkel való összehangolásán keresztül történő – alakításában. Ez még inkább előtérbe fog kerülni.

### A közsférától elvárt legfontosabb eredmények uniós, nemzeti vagy regionális szinten

#### ★ A felnőttek továbbképzése és átképzése

- **Továbbra is támogatni kell az egyéni tanulási számlák<sup>34</sup> használatát** annak érdekében, hogy foglalkoztatási viszonyától függetlenül mindenki részt vehessen továbbképzésben és átképzésben. Az egyéni tanulási számlák hozzájárulhatnak ahhoz, hogy az átállások által érintett személyek elsajátítsák az új foglalkozásokra való áttéréshez szükséges készségeket. Számos tagállam teszteset ilyen programokat, de az elkövetkező években további bevezetésre, értékelésre és konszolidációra lesz szükség.
- Az európai megközelítéssel<sup>35</sup> összhangban **ki kell terjeszteni a mikrotanúsítványok** mint rugalmas tanulási megoldások **használatát** annak biztosítása érdekében, hogy azok megbízhatóak és érthetőek legyenek, digitálisan kerüljenek kiállításra, valamint összehasonlíthatók legyenek az ágazatok és országok között. Ebbe a folyamatba az oktatási és képzési intézményeken kívül aktívan be kell vonni a mikrotanúsítvány-szolgáltatók valamennyi típusát, különösen a magánképzési szolgáltatókat. Adott esetben a mikrotanúsítványokat össze kell kapcsolni a nemzeti és európai képesítési keretrendszerrel. A minőségbiztosítási eszközökre vonatkozó iránymutatás fokozni fogja a bizalmat és a mikrotanúsítványok használatának elterjedését a munkaerő-felvételi folyamatokban. További cél a szakképzési kiválósági központok, az európai egyetemek szövetségei és az uniós készségakadémiák által kiadott közös mikrotanúsítványok számának növelése, valamint üzleti felhasználásuk növelése a munkaerő-felvétel és a szakmai előmenetel terén, különös tekintettel a stratégiai ágazatokra.
- **Támogatni kell a tagállamok vonatkozásában az innovatív közösségi tanulási terekkel kapcsolatos, társaktól való tanulási tevékenységeket** annak érdekében, hogy az alacsony szintű alapkészségekkel rendelkező felnőtteket bevonják a továbbképzésekbe és ösztönözzék őket a részvételre azért, hogy olyan környezetben vannak, ahol kényelmesebben érzik magukat. Ösztönözni kell a tagállamokat az állami foglalkoztatási szolgálatokkal és a szociális szolgálatokkal való együttműködésre annak érdekében, hogy támogassák a felnőtteket az

---

<sup>33</sup> A felnőttek motivációjának hiánya olyan visszatérő probléma volt, amelyet a készségek európai éve során valamennyi tagállam azonosított.

<sup>34</sup> A Tanács ajánlása (2022. június 16.) az egyéni tanulási számlákról (2022/C 243/03).

<sup>35</sup> A Tanács ajánlása (2022. június 16.) az egész életen át tartó tanulást és a foglalkoztathatóságot célzó mikrotanúsítványokra vonatkozó európai megközelítésről (2022/C 243/02).

alapkészségeik fejlesztésében, és adott esetben aktivizálják őket. Ebben az összefüggésben tesztelni lehetne a nemzedékek közötti megközelítéseket.

- Kísérleti jelleggel ki kell dolgozni és **el kell indítani** egy **készségaranciára** vonatkozó programot annak biztosítása érdekében, hogy a szerkezetátalakítás alatt álló ágazatokban dolgozó vagy a munkanélküliség kockázatának kitett munkavállalóknak lehetőségük legyen arra, hogy más ágazatokban és/vagy vállalatoknál építsék tovább karrierjüket. A készségarancia azáltal, hogy a vonatkozó nemzeti, regionális és/vagy ágazati átállási stratégiákkal összhangban előmozdítja a továbbképzést és átképzést, javítani fogja a foglalkoztatási kilátásokat és az állásbiztonságot.
- Az általános csoportmentességi rendelet<sup>36</sup> felülvizsgálatának részeként értékelni kell, hogy szükség van-e a **képzésre alkalmazandó állami támogatási szabályok** aktualizálására, hogy az igazságos átmenet érdekében hatékonyabb ösztönzőket biztosítsanak az ipar, többek között a szociális gazdaság számára a munkavállalók továbbképzésébe és átképzésébe való beruházásokhoz.

**★ A köz- és magánszféra közötti partnerségek kiaknázása és az együttműködés előmozdítása a stratégiai ágazatokban**

- **Meg kell erősíteni és észszerűsíteni kell a készségfejlesztési paktumot**, hogy a stratégiai ágazatok támogatást kapjanak a tovább- és átképzéshez, többek között a nagy léptékű partnerségek révén, összhangban a versenyképességi iránytűvel, a tisztaipar-megállapodással és a felkészültségi unióról szóló jövőbeli stratégiával. A nagy léptékű partnerségek megerősítése elő fogja mozdítani az ágazatspecifikus megoldások kidolgozását<sup>37</sup>. A megerősített paktum orvosolni fogja a kezdeményezések széttagozottságát és javítani fogja a köztük lévő kapcsolatokat, ideértve például az uniós készségakadémiákat, a Tanulószerződéses Gyakorlati Képzés Európai Szövetségét, a szakképzési kiválósági központokat és az európai egyetemek szövetségeit. Javulni fognak a paktum tagjai közötti ágazatközi szinergiák, valamint a tudás és az erőforrások megosztása az értéklánc mentén (például készségekkel kapcsolatos információgyűjtés, foglalkozási profilok, tantervek, képzési modulok). A paktum tagjai vállalták, hogy 2030-ig 25 millió munkavállalót képeznek tovább. A Bizottság felszólítja a paktum tagjait, hogy legalább kétszerezessék meg kötelezettségvállalásaikat.
- **Célzott uniós készségakadémiák felülvizsgálata és létrehozása** A sikertényezők felmérése céljából sor kerül a meglévő akadémiák, köztük a „nettó zéró” ipart szolgáló európai akadémiák felülvizsgálatára. Az elemzés alapján és a legsikeresebb modellekre építve a célszámoknak megfelelően bővítik az akadémiák körét, hogy biztosítottak legyenek az ipar számára a zöld és digitális átálláshoz, valamint a tisztaipar-megállapodáshoz szükséges készségek. Olyan stratégiai ágazatokat kell megcéloznuk, mint a védelem, a gépjárműipar, a körforgásos gazdaság, a szélenergia, a hálózatok, az élelmiszeripar, valamint a digitális területek, mint például a mesterséges intelligencia, a kvantuminformatika, a virtuális világok és a félvezetők. A Bizottság 2025 júniusában elindítja a Kiberkészségek Akadémiájának az

---

<sup>36</sup> A Bizottság 651/2014/EU rendelete (2014. június 17.) a Szerződés 107. és 108. cikke alkalmazásában bizonyos támogatási kategóriáknak a belső piaccal összeegyeztethetőségéről, a módosítások szerint, a módosítások szerint, az egységes szerkezetbe foglalt szöveg, <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/HU/ALL/?uri=CELEX:02014R0651-20230701>.

<sup>37</sup> A következő ágazatokban léteznek nagy léptékű partnerségek: úrkutatás és védelem, agrár-élelmiszeripar, építőipar, kreatív és kulturális iparágak, digitális ágazat, energiaigényes iparágak, egészségügy, elektronika, mobilitás/közlekedés/gépjárműipar, a proximitásalapú és szociális gazdaság ipari ökoszisztémája, megújuló energia, kiskereskedelem, textilipar és turisztikai ökoszisztémák.

ipar és a tudományos körök közötti hálózatát, és különböző tagállamokban és régiókban előmozdítja a kiberbiztonsági készségek kiberkampuszait. Az Európai Innovációs és Technológiai Intézet (EIT) 2028-ig 1 millió tanulót fog felvérezni a stratégiai ágazatokban szükséges készségekkel, a vállalkozásokkal együttműködésben, különös figyelmet fordítva a nemek közötti egyensúlyra.

- A többek között az Erasmus+, a Digitális Európa program és az EIT révén megvalósuló kísérleti intézkedésekkel **transznacionális partnerségeket** kell létrehozni **az egyetemek és a vállalkozások** között a súlyos készséghiánnyal küzdő ágazatokban dolgozók képzése érdekében. Az ilyen partnerségek támogathatják például a célzott közös programokat, a mikrotanúsítványok közös kidolgozását vagy az induló és a növekvő innovatív vállalkozások vállalkozói készségét és mentorálását. Az induló és a növekvő innovatív vállalkozásokra vonatkozó uniós stratégia további intézkedéseket fog meghatározni annak érdekében, hogy segítse ezeket a vállalkozásokat abban, hogy megtartsák és vonzzák az EU-ban való elinduláshoz és növekedéshez szükséges tehetségeket.
- Ki kell terjeszteni a **Tanulószerződéses Gyakorlati Képzés Európai Szövetségét** annak érdekében, hogy 2030-ig el lehessen érni a 700 vállalat, beleértve a munkaerőpiacon kívüli személyeket, valamint a felnőttek továbbképzését és átképzését célzó tanulószerződéses gyakorlati képzéseket.

#### **Kulcsfontosságú eredmények**

Készséggarancia kísérleti bevezetése a munkavállalók számára [2025]

Célzott uniós készségakadémiák szélesebb körű bevezetése a meglévők felülvizsgálatát követően [2026]

Kísérleti transznacionális partnerségek az egyetemek és a vállalkozások között a súlyos készséghiánnyal küzdő ágazatokban [2026]

### **C. A készségek áramlása és elosztása az egységes piacon rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázása érdekében**

Az egységes piac egyedülálló keretet biztosít a személyek és készségeik szabad mozgására. Az EU jogszabályokat dolgozott ki a szabályozott szakmák szabad mozgására vonatkozóan, továbbá számos átláthatósági és munkaerőpiaci eszközt hozott létre, például az európai képesítési keretrendszert (EKKR), az Europasst, az ESCO-t<sup>38</sup> és az EURES-t<sup>39</sup>. Emellett a középfokúnál magasabb szintű oktatás céljára a bolognai folyamat keretében létrejött az európai kreditátviteli és -gyűjtési rendszer.

Azonban továbbra is akadályokba ütközik az emberek készségeinek és képesítéseinek zökkenőmentes hordozhatósága és elismerése. A készségek uniója a készségek érvényesítésének és a képesítések elismerésének megkönnyítésével, valamint a transznacionális együttműködés megerősítésével támogatni fogja a kiegyensúlyozott, határokon átnyúló munkaerő-mobilitást, valamint a tudás és a készségek szabad mozgását. Ennek eredményeként az egyéni készségek jobban megfelelnek majd a más uniós országokban betölthető álláshelyeknek, miközben csökken

<sup>38</sup> A készségek, kompetenciák, képesítések és foglalkozások európai osztályozása.

<sup>39</sup> Európai Foglalkoztatási Szolgálat.

a képzett munkaerő elvándorlása és ellensúlyozódnak a demográfiai hanyatlás kockázatának kitett régiókban tapasztalható elnéptelenedési tendenciák.

A készségek uniója a valamennyi tagállam által elismert európai diploma érdekében a tagállamokkal együttműködve a legmagasabb színvonalú oktatást és képzést fogja nyújtani, és az Erasmus+ által támogatott transznacionális és transzdiszciplináris együttműködés révén összevonja az erőforrásokat.

### **Kulcsfontosságú eredmények uniós, nemzeti, regionális és helyi szinten**

#### **★ A készségek és képesítések hordozhatóságának megkönnyítése**

- Ki kell dolgozni a **készségek hordozhatóságára vonatkozó kezdeményezést** annak érdekében, hogy a munkavállalók és a vállalkozások több lehetőséget kapjanak az egységes piacon rejlő lehetőségek teljes körű kiaknázására. Először is meg kell vizsgálni, hogy szükség van-e **jogalkotási javaslatra** a munkavállalók mobilitása előtt álló akadályok felszámolása érdekében, többek között a nem szabályozott szakmákban. Ez a meglévő átláthatósági eszközökre építhető, amelyek biztosítani kívánják a tagállamok között a készségek és képesítések megértését, összehasonlíthatóságát és elfogadását, valamint a beléjük vetett bizalmat. Előmozdíthatná az interoperábilis digitális tanúsítványok közös európai formátumait is, hogy lehetővé tegye a készségek és képesítések megértését és elfogadását. Másodsor, a szakmai képesítések elismeréséről szóló irányelv végrehajtásáról szóló jelentésre építve a Bizottság mérlegelni fogja a szabályozott szakmák elismerési folyamatainak további megkönnyítését, bővítését és korszerűsítését célzó intézkedéseket, különösen a digitális eszközök mozgósításával. Harmadsor, megvizsgálja, hogy indokolt-e közös szabályokat javasolni a harmadik országbeli állampolgárok képesítéseinek és készségeinek elismerésére és érvényesítésére vonatkozó egyszerűbb eljárások tekintetében.
- **Ki kell dolgozni a külföldi képesítések és tanulmányi időszakok** iskolákban, szakképzésben és felsőoktatásban való **automatikus elismerésére vonatkozó közös európai keretet**. Meg kell vizsgálni annak lehetőségét, hogy **az EU csatlakozzon a felsőoktatási képesítéseknek az európai régióban történő elismeréséről szóló egyezményhez** (a továbbiakban: lisszaboni elismerési egyezmény)<sup>40</sup>. Ennek célja, hogy csökkentse a mobilitásban részt vevő diákok körében a képesítéseik és tanulási eredményeik elismerésével kapcsolatos bizonytalanságot, és elkerülhetők legyenek a hosszadalmas és kiszámíthatatlan adminisztratív eljárások. Egyenlő versenyfeltételeket teremt valamennyi diák számára, az oktatási és képzési ágazattól, illetve a származási országtól függetlenül.

#### **★ Jövőorientált európai képesítések**

- Adott esetben egy közösen elfogadott kritériumokon alapuló **európai diploma/címke**<sup>41</sup> révén **elő kell segíteni innovatív közös európai tanulmányi programok kidolgozását**, többek között a **stratégiai ágazatokkal** és az olyan kulcsfontosságú technológiai területekkel kapcsolatos **tudományágakban**, mint a mesterséges intelligencia, a kvantuminformatika, a félvezetők, valamint az adat, illetve kiberbiztonság. Ez a kezdeményezés Unió-szerte hatékonyabban fogja előmozdítani a jövőorientált készségeket, valamint a felsőoktatási

---

<sup>40</sup> [CETS 165 – Egyezmény a felsőoktatási képesítéseknek az európai régióban történő elismeréséről.](#)

<sup>41</sup> [Commission Communication on a Blueprint for a European degree](#) (A Bizottság közleménye a közös európai diploma tervezetéről).

intézmények szakértelmének és ismereteinek egyesítését, mint az egyes intézmények önmagukban.

- **Meg kell könnyíteni a szakképzésben részt vevő tanulók és munkavállalók mobilitását,** és ehhez meg kell kezdeni az egy esetleges **európai szakképzési oklevél/címke** kidolgozására irányuló munkát. Az oklevél felső középfokú és posztszekunder szintű szakmai alapképzésben is használható lenne. Egy Erasmus+ által támogatott kísérleti projekt 2025–2026-ban bevonja majd a tagállamokat és a szakképző intézményeket egy ilyen európai szakképzési oklevél/címke tesztelési folyamatába.

**★ Szorosabb transznacionális együttműködés a jövőorientált készségek és kompetenciák biztosítása érdekében**

- Meg kell fontolni a **felsőoktatási intézmények szövetségei** számára megfelelő **európai jogi státusz,** valamint az **európai egyetemek szövetségei számára egy beruházási mód** kialakítását a fenntartható együttműködés és finanszírozás biztosítása, az erőforrások összevonása, valamint az innovációs ökoszisztémájukon belüli vállalkozásokkal és kutatási részlegekkel való partnerségek megerősítése érdekében.
- Meg kell erősíteni a **szakképzési kiválósági központok** keretében folytatott transznacionális együttműködést, a köz- és magánszféra közötti partnerségek révén pedig hozzá kell járulni a szakképzés nemzeti reformjához. Értékelés alapján 2026–2029 között folytatni kell a szakképzési kiválósági központok létrehozásának támogatását.
- Kísérleti jelleggel 2026-ban el kell indítani az **Iskolák Európai Szövetségeit** a diákok és a tanárok mobilitásának növelése, az iskolák és az iskolai hatóságok közötti határokon átnyúló együttműködés, valamint az innováció érdekében. A szövetségek az innovatív oktatási módszerek, tantervek és kompetenciakeretek tesztelésére fognak szolgálni, különösen az alapkészségek tekintetében. A szövetségek támogatni fogják a részt vevő iskolákat abban, hogy tanuló szervezetekké váljanak az alapkészségek hatékony oktatása érdekében, többek között a helyi hatóságokkal együttműködve.

**★ A mobilitás előmozdítása minden tanuló számára**

- Meg kell erősíteni az **Erasmus+** programot annak érdekében, hogy inkluzívabbá és mindenki számára hozzáférhetőbbé váljon, különös tekintettel a kevesebb lehetőséggel rendelkező tanulóakra, többek között a szakképzésben. A diákok szélesebb körű bevonása nagyobb teret ad a készségfejlesztésnek, és ezáltal határozottabban hozzájárul majd a reziliens, versenyképes és összetartó Európa megteremtéséhez.

**Kulcsfontosságú eredmények**

A készségek hordozhatóságára vonatkozó kezdeményezés [2026]

A külföldi képesítések és tanulmányi időszakok iskolákban, szakképzésben és felsőoktatásban való automatikus elismerésére vonatkozó közös európai keret [2027]

Innovatív közös európai tanulmányi programok indítása európai diplomával/címkével [2026]

Az európai egyetemek szövetségeinek jogállása [2027]

Az európai szakképzési oklevél kísérleti bevezetése [2025–2026]

#### **D. A készségek harmadik országokból való vonzása és megtartása a készséghiány kezelése és a legkiválóbb tehetségek fejlesztése érdekében Európában**

Európa munkaképes korú népessége 2050-ig évente várhatóan egymillióval fog csökkenni. Erőfeszítéseket kell tenni a munkaképes korúak lehető legnagyobb arányú munkaerőpiaci részvételének ösztönzésére egyrészt a továbbra is fennálló akadályok felszámolása, másrészt a kevesebb lehetőséggel rendelkező csoportok megszólítása révén. A demográfiai csökkenés azonban még ebben az esetben is azt jelenti, hogy az uniós lakosság nem lesz elegendő a munkaerőhiány kezeléséhez és az EU innovációs potenciáljának optimalizálásához. A tagjelölt országoknak az egységes piac egyes részeibe való fokozatos integrációja erősíteni fogja az uniós gazdaság versenyképességét napjaink kiélezett globális versenyében. A partnerországokban az oktatáshoz és képzéshez a Global Gateway stratégia részeként nyújtott stratégiai támogatás átalakító hatású, és lehetővé teszi a fenntarthatóság előmozdítását, miközben az európai vállalatok versenyképességének fokozásához is hozzájárul, különösen a beruházás helye szerinti országokban.

Az uniós munkaerő aktiválására és továbbképzésére irányuló intézkedések kiegészítéseként az EU-nak a világ minden részéről ide kell vonzania a tehetségeket, és meg kell tartani őket. Ahhoz, hogy fenntartsa és megerősítse pozícióját az oktatás, kutatás és innováció terén, Európának növelnie kell vonzerejét a vezető kutatók, a stratégiai területek szakemberei, a tudományos szakemberek és a diákok számára világszerte, például az élvonalbeli technológiák következő hullámához kapcsolódóan. Az EU globális versenyképessége nemcsak a saját nevelésű tehetségek megtartásától függ, hanem attól is, hogy aktívan Európába tudja-e vonzani a tehetségeket. Azáltal, hogy világszínvonalú oktatási és kutatási infrastruktúrát, versenyképes karrierlehetőségeket, valamint támogató szabályozási és finanszírozási környezetet kínál, az EU a legkiválóbb elmék célpontjává válhat. Az Európai Kutatási Tanács felderítő kutatási ösztöndíjai fontos szerepet játszhatnak abban, hogy a világ minden tájáról kiemelkedő kutatók érkezzenek és maradjanak az EU-ban azáltal, hogy hosszú távú és rugalmas finanszírozást biztosítanak az Európában folytatott felderítő kutatáshoz.

Ezzel a törekvéssel egyidejűleg egyenlő figyelmet kap a minőségi munkahelyekhez való hozzáférés és azok biztosítása, különösen azokban az ágazatokban, ahol a munkavállalók jobban ki vannak téve a tisztességtelen, egészségtelen és nem biztonságos munkafeltételek kockázatának. A munkavállalói mobilitásra vonatkozó szabályok megfelelő végrehajtása – többek között az Európai Munkaügyi Hatóság támogatásával – rendkívül fontos a jól működő egységes piac kiépítéséhez, és ez minden munkavállalót érint, beleértve a harmadik országbeli állampolgárokat, különösen a munkavállalók kiküldetésével összefüggésben, valamint a hosszú és összetett alvállalkozói láncokban.

Az EU-ban jogszerűen tartózkodó harmadik országbeli állampolgárokat támogatni kell integrációjukban, és lehetővé kell tenni számukra, hogy a lehető legjobban hasznosítsák tehetségüket, jó munkafeltételek mellett. A partnerországokkal a nemzetközi munkavállalói mobilitás és a készségfejlesztés terén folytatott együttműködést is meg kell erősíteni.

A készségek uniója biztosítani fogja, hogy Európa vezető szerepet töltsön be a tehetségek innovációs célú globális vonzásában, valamint előmozdítja a sokszínűséget és a befogadást, az

olyan stratégiai ágazatokat érintő biztonsági következmények értékelését is figyelembe véve, mint a kiberbiztonság, az úrkutatás és a védelem.

### **Kulcsfontosságú eredmények uniós, nemzeti, regionális és helyi szinten**

#### **★ A tehetségek vonzására szolgáló európai keretrendszer**

- A társjogalkotók általi elfogadást követően létre kell hozni az **uniós tehetségbázist, egy olyan uniós szintű platformot, amely megkönnyíti** azoknak az EU-n kívül élő, harmadik országbeli álláskeresőknek a **nemzetközi toborzását, akik minden készségszinten** rendelkeznek az uniós hiányszakmákban való munkavégzéshez szükséges készségekkel.
- **Vonzóvá kell tenni Európát a világ legjobb kutatói számára** a képzett munkaerő EU-ból való elvándorlásának megelőzésével és visszafordításával, mind az európai, mind a nemzetközi kutatók esetében, az alábbiak révén:
  - **kiváló tudományos kutatási és foglalkoztatási feltételek, valamint karrierlehetőségek biztosítása**, különösen azáltal, hogy a Marie Skłodowska-Curie-cselekvés keretében elindított **„Choose Europe”** (Válaszd Európát) projekt a korai kutatói pálya bizonytalanságainak kezelésére összpontosít. 2025-ben indul egy kísérleti projekt. A pályázók a projekt befejezését követően összekapcsolhatják a Marie Skłodowska-Curie-cselekvéshez nyújtott támogatásokat olyan versenyvizsgákkal, amelyek révén hosszú távú pozíciókat tölthetnek be egyetemeken és kutatóintézetekben,
  - támogatni kell **a kutatói életpályák új keretének**<sup>42</sup> és az Európai kutatói chartának a végrehajtását, ami különösen fontos a kutatók Európában tartása és a tudományos diaszpóra visszacsábítása szempontjából.
- **Az európai oktatási és képzési rendszerek vonzóvá tétele a kiváló diákok számára.**
  - A Bizottság új célértéket javasol: **2030-ra az EU-n kívülről felsőfokú tanulmányok folytatása és felsőfokú végzettség megszerzése céljából évente az EU-ba érkező hallgatók számának el kell érnie a 350 000 főt**<sup>43</sup>.
  - **Virtuális tanulmányi expók** kísérleti jellegű megrendezése, különösen a STEM és más stratégiai tudományágak terén, valamint helyszíni promóciós tevékenységek szervezése a **„Study in Europe”** (Tanulj Európában) program keretében, hogy harmadik országok vezető intézményeiben tanuló hallgatókat vonzzanak a kulcsfontosságú tudományágak területén Európába az **Erasmus Mundus** és a **Digitális Európa program ösztöndíjainak**, valamint az **európai egyetemek szövetségeinek** segítségével.
- **A szakképzett harmadik országbeli állampolgárok EU-ba vonzásának és integrációjának elősegítése.**
  - A Bizottság még ebben az évben előterjeszti a **vízumstratégiát**, amely olyan intézkedéseket fog tartalmazni, amelyek **támogatják a harmadik országokból származó kiemelkedő**

<sup>42</sup> Javaslat – A Tanács ajánlásai az EKT 2025–2027-es időszakra szóló szakpolitikai menetrendjéről.

<sup>43</sup> A 2030-ra vonatkozó uniós szintű célérték az EU-n kívülről érkező, a befelé irányuló diplomamobilitásban részt vevő, felsőfokú végzettséggel rendelkezők számára vonatkozik. Ez a szám 2022-ben 248 827 volt (a legfrissebb rendelkezésre álló adatok szerint), ami azt jelenti, hogy a 2030-ra kitűzött uniós szintű célértékhez 2030-ig mintegy 41 %-os növekedésre van szükség. A lineáris előrejelzés 2030-ra mintegy 328 000 főt vetít előre, ami azt jelenti, hogy a 2030-ra vonatkozó uniós szintű célértékhez hozzávetőlegesen 7 %-os növekedésre van szükség a lineáris előrehaladáshoz képest.

**hallgatók, kutatók és képzett munkavállalók érkezését**, többek között a hallgatókról és kutatókról szóló irányelv<sup>44</sup> és a kékkártya-irányelv hatékonyabb végrehajtásával. Emellett nagyobb támogatást kell nyújtani a tagállamoknak és konzulátusaiknak annak biztosítása érdekében, hogy a hosszú távú tartózkodásra jogosító vízumok és tartózkodási engedélyek időben kiadhatók legyenek. Az uniós finanszírozás elő fogja segíteni a migrációs és oktatási hatóságok közötti jobb koordinációt.

- A tehetségek vonzásának egyik kulcsfontosságú tényezője az integrációjukhoz és a családi élet támogatásához szükséges megfelelő feltételek megteremtése Európában. A Bizottság az idei év folyamán felül fogja vizsgálni **az integrációról és a befogadásról szóló uniós cselekvési tervet**, és meg fogja vizsgálni, miként lehetne jobban támogatni az integrációs és családegyesítési intézkedéseket, különösen a szakképzett munkavállalók és kutatók esetében.
- A munkaerő-felvételre irányuló képzési programok döntő fontosságúak az európai munkaerőigények kielégítése és a partnerországok készségfejlesztéséhez való hozzájárulás szempontjából. A **tehetséggondozási partnerségek** részeként folyamatban van ilyen programok kidolgozása, és azokat az érdekelt tagállamokkal közösen létrehozott **többcélú jogi kapcsolattartó irodák** részeként tovább kell fejleszteni annak érdekében, hogy további támogatást nyújtsanak a munkáltatóknak a szükséges készségek megtalálásához, különösen a közös érdeklődésre számot tartó ágazatokban, például az építőipar, a gondozás, az IKT, a közlekedés, a biogazdaság, az idegenforgalom, a mezőgazdaság vagy a kultúra terén. Ezeknek a programoknak a köz- és magánszféra közötti partnerségen kell alapulniuk, és kölcsönösen előnyösnek kell lenniük mind az EU, mind a partnerországok számára. A közelgő új földközi-tengeri paktum különleges lehetőségeket kínál e tekintetben.

#### **Kulcsfontosságú eredmények**

Az uniós tehetségbázis informatikai platformjának elindítása

Az „MSCA Choose Europe” (MSCA – Válaszd Európát) elnevezésű Marie Skłodowska-Curie-cselekvés kísérleti jellegű bevezetése [2025 negyedik negyedéve]

Új vízumstratégia [2025 negyedik negyedéve]

Többcélú jogi kapcsolattartó irodák elindítása [2026]

#### **4. Beruházás az oktatásba és a készségfejlesztésbe – a köz- és magánberuházások mozgósítása**

**Az oktatás és a készségfejlesztés befektetés, nem pedig költség**, és sokszoros előnnyel jár. A jól képzett népességbe és munkaerőbe való beruházás nemcsak a minőségi munkahelyekhez való hozzáférést és azok megtartását teszi lehetővé. Befektetést is jelent az EU versenyképességébe és felkészültségébe, a fokozott gazdasági és inkluzív növekedésbe és rezilienciába, a társadalmi és

---

<sup>44</sup> Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2016/801 irányelve (2016. május 11.) a harmadik országbeli állampolgárok kutatás, tanulmányok folytatása, gyakorlat, önkéntes szolgálat, diákcseraprogramok vagy oktatási projektek, és au pair tevékenység céljából történő beutazásának és tartózkodásának feltételeiről (átdolgozás).

területi kohézióba, és végső soron az európai szociális modell, valamint az európai értékek és demokrácia védelmének megerősítésébe.

A jelenlegi hétéves költségvetés (2021–2027) olyan programokon keresztül különít el beruházásokat az oktatás és a készségfejlesztés céljaira, mint az Európai Szociális Alap Plusz (ESZA+), amely 42 milliárd EUR-val támogatja a készségfejlesztést, a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz (67,7 milliárd EUR mind humántőke-beruházásokra, mind infrastruktúrára), az Európai Regionális Fejlesztési Alap (8,7 milliárd EUR), az Erasmus+ (26,1 milliárd EUR), az Igazságos Átmenet Alap (2,3 milliárd EUR) és az InvestEU (több mint 1 milliárd EUR tőkeáttétellel). Fontos, hogy a tagállamok kihasználják a 2021–2027-es kohéziós politikai programok felidős felülvizsgálatát arra, hogy megerősítsék az oktatásra és készségfejlesztésre irányuló beruházásaikat, támogatva a készségek uniójának megvalósítására irányuló ambiciózus reformokat.

**A jövőbeli uniós finanszírozás továbbra is támogatni fogja az oktatásba és a készségfejlesztésbe történő uniós szintű beruházásokat.** A bevált gyakorlatok, a kísérleti projektek és a levont tanulságok uniós szintű hasznosításával – az európai szakpolitikai prioritásokkal való jobb koordináció mellett – maximalizálni fogjuk az európai versenyképesség szempontjából kritikus ágazatokban végrehajtott beruházások hozzáadott értékét.

**Az uniós költségvetés csak egy része a képek.** Tekintettel a kihívás mértékére – valamint a versenyképesség, a jólét és a reziliencia terén várható haszonra –, alapvető fontosságú, hogy az uniós alapokon túlmutató finanszírozást és kezdeményezéseket mozgósítsunk mind a köz-, mind a magánszektorban.

2022-ben az általános államháztartási kiadások az oktatás valamennyi szintjén a GDP 4,7 %-át tették ki (uniós átlag). A GDP 0,1 %-át fordítódott a felnőttkori tanulásra.

A tagállamoknak és a magánszektorban többet kell beruházniuk az oktatásba, a képzésbe, a továbbképzésbe és az átképzésbe.

### **Kulcsfontosságú eredmények uniós, nemzeti, regionális és helyi szinten**

- Teljes mértékben ki kell aknázni az **InvestEU** keretében rendelkezésre álló lehetőségeket, és az Európai Beruházási Bank Csoporttal együttműködve el kell indítani egy új, „**A tehetségbe való uniós beruházás**” elnevezésű közös **platformot**, amely nyitva áll majd valamennyi nemzetközi pénzügyi intézmény és nemzeti fejlesztési bank előtt, és magában foglalja az uniós finanszírozás és a fő befektetők által nyújtott hitelek ötvözését az európai oktatás valamennyi szintjén megvalósuló beruházások előmozdítása, valamint a finanszírozás és a hatás növelése érdekében. A platform keretében **koordinálni kell a magánszektor kezdeményezéseit, és ösztönözni kell** a képzésbe, továbbképzésbe és átképzésbe történő **magánberuházásokat** a kulcsfontosságú ipari ökoszisztémákban a készségfejlesztési paktum és az uniós készségakadémiák megerősítése, valamint az egyetemek és vállalkozások közötti transznacionális partnerségek létrehozása révén. A szakképzési kiválósági központok és az európai egyetemek szövetségei szintén kiváló eszközök a jövőorientált készségek fejlesztésére irányuló magánszektorbeli beruházások ösztönzéséhez.
- **Ösztönözni kell a tagállamokat, hogy használják ki a meghosszabbított kiigazítási pályának** a felülvizsgált gazdasági kormányzási keretben újonnan bevezetett **lehetőségét**, hogy az kiterjedjen a növekedést fokozó reformokra, valamint az oktatásba, képzésbe,

továbbképzésbe és átképzésbe történő beruházásokra, amelyek hozzájárulnak a termelékenység és a munkaerőpiaci részvétel növeléséhez.

- **Folytatni kell és meg kell erősíteni a szociális beruházásokkal kapcsolatos munkát**, többek között a szociális beruházási központtal<sup>45</sup>, azáltal, hogy előmozdítjuk az egymástól való tanulást, továbbá a tagállamoknak nyújtott technikai támogatást a szociális, munkaerőpiaci és készségfejlesztési reformok és beruházások végrehajtásához, valamint a termelékenység és a költségvetési fenntarthatóság társadalmi és gazdasági megtérülésének mérésére szolgáló kapacitás javításához.
- **Meg kell vizsgálni a bevált gyakorlatokat a minőségi munkahelyek közbeszerzés révén történő további támogatása** és a munkaerő közbeszerzés révén történő átképzésének előmozdítása érdekében.
- **Értékelni kell az oktatásba és képzésbe történő beruházások minőségét és relevanciáját** a színvonalas oktatásba és képzésbe való befektetésre irányuló tanulólaboratórium<sup>46</sup> támogatásával.
- **Ösztönözni kell a tagállamokat, hogy megfelelően használják az ESZA+ által kínált oktatási és képzési finanszírozási lehetőségeket.**

## 5. Irányítás

A készségek uniójának megvalósításához fokozott ambícióra, kollektív felelősségre és szerepvállalásra, előrejelzésre, összehangolt irányításra, beruházásokra és a reformok hatékony végrehajtására lesz szükség több szinten. Ennek érdekében a készségek uniója szilárd struktúrára és irányításra fog épülni, és horizontális támogató eszközként biztosítani fogja az erős humán tőke megteremtésének kiemelt szerepét, támogatva az EU versenyképességi és felkészültségi prioritásait. E tekintetben a készségek unióját össze lesz hangolva a versenyképességre vonatkozó, a versenyképességi iránytűben felvázolt **új irányítási mechanizmussal**, amely lehetővé fogja tenni a készségekkel kapcsolatos kérdések gyors és hatékony integrálását, többek között az európai versenyképesség szempontjából kritikusnak minősített konkrét ágazatokban.

A készségek uniójának irányítása, amelyet a lehető leghamarabb teljeskörűen be kell vezetni, egy szilárd, időszerű, releváns, koherens és összehangolt, a készségekkel és oktatással kapcsolatos információgyűjtési platformra, a **Készségek Európai Megfigyelőközpontjára** fog épülni. Az e területre vonatkozó megalapozott és agilis szakpolitikai döntéshozatali folyamat egyszerűsítése és megszilárdítása érdekében a készségek uniója az összes érdekelt fél – nevezetesen a szociális partnerek, a magánszektor, valamint az oktatási és képzési intézmények – közötti szoros együttműködésre fog épülni, amely a **készségekkel foglalkozó magas szintű európai testületen** keresztül valósul meg.

Mivel a humán tőke, az oktatás és a készségek az európai versenyképesség biztosításának központi elemei, a Bizottság **új ajánlást** kíván bevezetni **az EU-27-ben az oktatással és a készségekkel kapcsolatban az európai szemeszter ciklusában**. Az ajánlás a megfigyelőközpont és a magas szintű testület hozzájárulására épülne annak érdekében, hogy iránymutatást nyújtson a

---

<sup>45</sup> Lásd a munkaerőpiaci, a készségfejlesztési és a szociálpolitikáknak a reziliens gazdaságok tekintetében betöltött szerepéről szóló tanácsi következtetéseket (11066/24), valamint az Önkéntes irányadó elvek az uniós tagállamok számára a munkaerőpiaci, a készségfejlesztési és a szociálpolitikai területeken végrehajtott reformok és beruházások gazdasági hatásainak értékeléséhez című dokumentumot (10779/24).

<sup>46</sup> [A színvonalas oktatásba és képzésbe való befektetésre irányuló tanulólaboratórium.](#)

tagállamoknak és valamennyi érintett szereplőnek a humán tőke, az oktatás és a készségek területén, és hozzájáruljon annak biztosításához, hogy a reformok, valamint az állami és magánbefektetések stratégiai és hatékony módon elégítsék ki a legszigorúbb igényeket.

A készségek uniója irányításának főbb elemeit az alábbiakban ismertetjük.

★ **A jól tájékozott szakpolitikához szükséges adatok biztosítása: Készségek Európai Megfigyelőközpontja**

A készségekkel kapcsolatos időszerű és pontos információgyűjtés elengedhetetlen a megalapozott szakpolitikai fellépés és a hatékony finanszírozás biztosításához. Az újonnan létrehozott Készségek Európai Megfigyelőközpontján keresztül a Bizottság stratégiai adatokat és előrejelzést fog szolgáltatni a (jelenlegi és jövőbeli) készségekről, azok használatáról és a készségigényekről konkrét ágazatokban és régiókban, valamint az oktatási és képzési rendszerek teljesítményéről. Ez az időben történő adatszolgáltatás lehetővé fogja tenni a korai előrejelzéseket az EU kritikus vagy stratégiai ágazataiban tapasztalható készséghiányokkal kapcsolatban.

A Bizottság az Eurostattal és az érintett uniós megfigyelőközpontokkal és ügynökségekkel<sup>47</sup> (Eurofound, Európai Munkaügyi Hatóság és Cedefop) szoros együttműködésben jelenleg is lépéseket tesz a készségekkel kapcsolatos információgyűjtés és az adatgyűjtés javítására, amelyek tekintélyes mennyiségű adatot szolgáltatnak, beleértve a munkaerőhiányról és -feleslegről szóló éves jelentést, valamint az online álláshely-elemző eszközt, biztosítva a közel „valós idejű” információgyűjtést és készségigény-előrejelzést. Az egyéb releváns adatforrások közé tartozik a készségfejlesztési paktum és a szakképzettség-fejlesztési szövetségek, az európai hallgatói pályakövetés, az Oktatási és Képzési Figyelő, az európai felsőoktatási ágazat megfigyelőközpontja, a kutatási és innovációs pályák megfigyelőközpontja (ReICO), a közös európai készségadattér és az Eurydice hálózat által végzett, készségekkel kapcsolatos ágazati információgyűjtés.

A Készségek Európai Megfigyelőközpontja lehetővé fogja tenni, hogy mindezeket a részletes, valós idejű és összehasonlítható adatokat egyablakos rendszerben központosítsák, ami biztosítja a szükséges információkat a készségekkel foglalkozó magas szintű testület számára, és támogatja az európai szemeszter munkáját.

★ **A változás motorja – A készségekkel foglalkozó magas szintű európai testület**

A Készségek Európai Megfigyelőközpontja megállapításaira építve és a politikai szintű munka támogatása érdekében a Bizottság létrehozza a **készségekkel foglalkozó ad hoc magas szintű európai testületet**. Az Európai Bizottság elnökletével működő testület összefogja majd a legfontosabb érdekelt feleket, köztük az üzleti vezetőket, az oktatási és képzési szolgáltatókat, valamint a szociális partnereket, hogy átfogó, ágazatokon átívelő betekintést és iránymutatást nyújtson az uniós politikai döntéshozók számára a készségekkel kapcsolatban, biztosítva az összehangolt jövőképet és a humán tőkénk megerősítéséhez szükséges merész intézkedések meghatározását, a Készségek Európai Megfigyelőközpontja megállapításai alapján.

A testület támogatni fogja a Bizottság munkáját a humán tőkéről szóló, az EU-27-re vonatkozó ajánlással és az országspecifikus ajánlásokkal kapcsolatban. Adott esetben figyelembe fogja venni a digitális évtizeddel foglalkozó testület digitális alapkészségekre vonatkozó ajánlásait, valamint

---

<sup>47</sup> Folyamatban van egy, az ügynökségek valamennyi adatának összevonására szolgáló, az Eurofound által koordinált adattórház létrehozása. Az adattórház kísérleti szakaszban van, és a munka jelenleg a készségekre vonatkozó adatok összevonására összpontosít.

más érintett szervek ajánlásait. A főbb érdekelt felek összefogásával a testület elő fogja segíteni a gyors gyakorlati fellépést, miközben egyszerűsíti és csökkenti a különböző uniós és nemzeti szintű szervekkel és intézményekkel folytatott megbeszélések és konzultációk idejét. A testület dinamikus és agilis struktúrával rendelkezik majd, amely képes lesz gyorsan reagálni az ágazati készségek uniós környezetének változó helyzetére, és a különböző sürgős megvitatandó kérdésektől függően összehívja az érintett érdekelt feleket.

**★ A humán tőkéről szóló, az EU-27-re vonatkozó célzott ajánlás felé: oktatás és készségek az európai szemeszterben**

A készségek a fenntartható versenyképesség előmozdításának kulcsfontosságú tényezői. A készségek uniója ezért a versenyképességi irányítási mechanizmusban fog gyökerezni, amely magában foglalja a versenyképességi koordinációs eszközt és az egyszerűsített európai szemesztert.

A társadalmi konvergenciával kapcsolatos keretnek az európai szemeszterbe való 2024. évi bevezetése<sup>48</sup> miatt fokozott figyelmet kaptak a társadalmi egyenlőtlenségek és a felfelé irányuló társadalmi konvergenciát érintő kockázatok. A társadalmi konvergenciával kapcsolatos keret a foglalkoztatási, szociális, oktatási és készségfejlesztési eredmények nyomon követésének és elemzésének érdemi javítása és aktualizálása érdekében kiegészíthető a tagállamok humántőke-politikájára vonatkozó további, testre szabott elemzéssel és tanácsadással. A Bizottság egy olyan, a humán tőkéről szóló horizontális ajánlást kíván bevezetni valamennyi tagállam számára, amelyet a Készségek Európai Megfigyelőközpontja megállapításai és az Európai Bizottság elemzése támaszt alá, és amelyet a készségekkel foglalkozó magas szintű európai testület is támogat.

Az EU-27-re vonatkozó ajánlásnak különös figyelmet kell fordítania az oktatással és a készségekkel kapcsolatos strukturális kérdésekre, valamint ezeknek a gyorsan változó munkaerőpiaccal és versenyképességgel való kapcsolatára. Célja, hogy hozzájáruljon az EU egésze számára a humán tőkével kapcsolatos kérdések menetrendjének meghatározásához, valamint a Tanácsban folytatott releváns szakpolitikai vitákhoz, és információkkal szolgáljon a háromoldalú szociális csúcstalálkozóhoz. Ez kiegészítené az európai szemeszter egyéb elemeit, különösen az együttes foglalkoztatási jelentést és a foglalkoztatási iránymutatásokat, és be fog épülni az országjelentésekbe és az országspecifikus ajánlásokba.

Intézményi szinten a Bizottság szorosabb együttműködést és kapcsolatokat fog kialakítani annak érdekében, hogy biztosítsa az európai szemeszter különböző elemei közötti koherenciát, szorosabb együttműködésre ösztönözze az érintett tanácsi formációkat, különösen az oktatási, foglalkoztatási és gazdasági minisztériumokat, és összkormányzati megközelítés keretében kezelje a humán tőkével kapcsolatos uniós és nemzeti szintű kihívásokat.

A szakpolitikai végrehajtás szintjén az európai oktatási térség egyszerűsített irányítási struktúráját szorosan integrálni lehetne a készségek uniójának irányításába annak érdekében, hogy a különböző hatóságok közötti hatékony együttműködésre építve megvalósuljon a nagyobb hatás eléréséhez szükséges rendszerszintű változás. Az erős és agilis irányítási struktúrák megerősítenék a tényeken alapuló reformok végrehajtásához a tagállamok számára nyújtott támogatást. 2025 első felében a

---

<sup>48</sup> Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2024/1263 rendelete (2024. április 29.) a gazdaságpolitikák hatékony összehangolásáról és a többoldalú költségvetési felügyeletről, valamint az 1466/97/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről.

Bizottság értékelő jelentést tesz közzé az európai oktatási térségről, amely alapul szolgál majd a Tanács általi felülvizsgálathoz.

## **6. Következtetések – további teendők**

A „Versenyképességi iránytű az EU számára” című bizottsági közlemény kiemeli, hogy Európa versenyképességének és jövőre való felkészültségének alapját az uniós polgárok képezik, és az ő készségeik jelentik az előfeltételt. A készségek uniója olyan új megközelítést javasol, amely ötvözi az oktatási, képzési és foglalkoztatási politikákat, amelyek a versenyképességre vonatkozó közös jövőkép köré szerveződnek. Négy cselekvési területet mozdít elő az innováció, a dekarbonizáció, a felkészültség, a demokrácia és a társadalmi méltányosság fellendítését célzó készségek terén.

A készségek uniója lesz a Bizottság munkájának kerete a teljes megbízatási időszak során. Az előttünk álló kihívás óriási, és csak akkor kezelhető, ha valamennyi szereplő kollektív felelősséget vállal, és olyan összkormányzati megközelítést alkalmaz, amely egyaránt foglalkozik a készségek kínálati és keresleti oldalával (beleértve a készségfejlesztést, az elismerést, a munkafeltételekkel való kapcsolatokat, a demográfiát és a vállalati gyakorlatokat), a tagállamokra, a szociális partnerekre, az üzleti közösségekre, az egyetemekre és az iskolákra kiterjedően.

Amint azt a készségek uniója egyértelműen meghatározta, az egyetlen előremutató megoldás a teljes kötelezettségvállalás, amely az uniós és nemzeti szintű beruházásokra és reformokra vonatkozó döntéshozatalhoz alapot szolgáló koherens és észszerű irányítási mechanizmusban gyökerező szilárd végrehajtási mechanizmuson és irányításon alapul, amely magában foglalja a versenyképességi koordinációs eszközt és az észszerűsített szemesztert, és amelyet az uniós és nemzeti alapok, valamint a köz- és magánszféra közötti partnerségek megerősített feladatai támogatnak. Ez az európai szemeszter keretében megvalósuló erős végrehajtási mechanizmuson és irányításon fog alapulni, amelyet uniós és nemzeti alapok támogatnak, és nő a köz- és magánszféra közötti partnerségek szerepe. A Bizottság felkéri az Európai Parlamentet, az Európai Tanácsot, a Tanácsot és a szociális partnereket, hogy hagyják jóvá a készségek unióját, és aktívan járuljanak hozzá az abban foglalt kezdeményezések megvalósításához.